

پرسشنامه شکست های شناختی شغلی

هدف: اندازه گیری شکست های شناختی در محیط کار

ردیف	چقدر اتفاق افتاده است که	کاملاً مخالفم	مخالفتم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم
1	شماره تلفن داخلی واحدهای از محیط کار، که اغلب از آن استفاده می کنید را فراموش کرده باشید؟					
2	مراحل یا توالی زمانی يك کار را به خاطر نیاورده باشید؟					
3	به قسمت یا واحدی از محیط کار بروید در حالی که فراموش کنید برای چه کاری رفته اید؟					
4	فراموش کنید وسایل و ابزار خود را کجا گذاشته اید؟					
5	پس از شروع يك کار که نیاز به وسایل حفاظت فردی دارد، متوجه شوید که لباس کار، دستکش یا کلاه ایمنی خود را نپوشیداید؟					
6	برای اینکه انجام کارهای معمول را فراموش نکنید از همکاران درخواست کنید که به شما یادآوری کنند یا یادداشت برداری کنید؟					
7	اسامی واحدها یا ماشین آلات یا افرادی که از قبلا به یاد داشته اید را فراموش کنید؟					
8	در پایان گفتگوی حضوری یا تلفنی متوجه شدید که چیزی که مدنظر بوده را مطرح نکرده اید؟					
9	پس از ترك خانه یا محیط کار برای برداشتن چیزی که فراموش کرده اید برگشته باشید؟					
10	فراموش کرده اید پیامی را که از شما خواسته شده بود را به کسی برسانید؟					
11	در خاموش کردن دستگاهها، لامپ ها یا قفل کردن درب اتاق خود دچار شك شده باشید؟					
12	به علایم هشدار دهنده نظیر چراغ های راهنما، پیام های					

					صوتی، عقربه ها و درجه ها توجه نکرده باشد؟	
					در هنگام کار، بدلیل رفت و آمد سایر همکاران یا سروصدای محیط کار حواس شما پرت شده باشید؟	13
					یکبار به ساعت نگاه کنید ولی متوجه زمان نشده باشید و دوباره نگاه کرده باشید؟	14
					یک سوال ساده (نظیر تاریخ، ایام هفته یا اسامی افراد) را چندین بار در یک زمان کوتاه از همکاران خود پرسیده باشید؟	15
					پس از شروع یک کار، چنان غرق در فکر شوید که از کار مورد نظر غافل شده باشید؟	16
					در هنگام خواندن یک دستورالعمل کاری، یا مطلبی بدلیل مکالمه همکاران در نزدیکی شما حواستان پرت شود؟	17
					در هنگام مکالمه با تلفن، قادر به انجام فعالیت های فیزیکی معمول نباشید؟	18
					در هنگامی که قرار است یک کار انجام دهید به دلیل عدم تمرکز با تاخیر شروع به کار کنید؟	19
					چیزی که قبلا گفته اید یا کاری که قبلا انجام داده اید را بخاطر نیاورده باشید؟	20
					چیزی را که چند روز قبل جایی گذاشته اید را پیدا نکرده باشید؟	21
					برای انجام یک کار به واحد یا بخش دیگری مراجعه کرده باشید؟	22
					بطور تصادفی ابزار یا قطعه کار از دست شما افتاده باشد؟	23
					به اشتباه کلید یا اهرم یک دستگاه یا کامپیوتر را فشار داده باشید؟	24
					یک وسیله یا یک ابزار را در جای غیر معمول آن گذاشته باشید؟	25
					برای انجام یک کار معمول که قبلا مکررا آن را انجام داده اید	26

					متوجه شوید که روش نادرستی را انتخاب کرده اید؟
					27 بطور تصادفی دستگاهی را روشن یا خاموش کرده باشید؟
					28 دسته کلید خود را روی درب/ یا گوشی موبایل را روی میز جا بگذارید؟
					29 در هنگام تردد در محیط کار بطور تصادفی به شیء یا فردی برخورد کنید؟
					30 در تخمین فاصله از اشیاء، وزن، طول یا عمق وسایل دچار اشتباه شده باشید؟

*****

روش نمره گذاری و تفسیر

بررسی حوادث نشان می دهد که وقوع بیش از 90 درصد حوادث صنعتی به خطاهای انسانی مربوط است. خطاهای شناختی، خطاهایی با پایه شناختی هستند که در طی انجام وظیفه ای که فرد معمولاً قادر است آن را بدون خطا انجام دهد. این خطاها در حوزه های مختلف شناختی از قبیل حافظه، توجه و عمل رخ می دهند. بنابراین، هدف از این ابزار اندازه گیری شکست های شناختی در محیط کار می باشد. این پرسشنامه دارای 30 سوال بوده و طیف پاسخگویی آن از نوع لیکرت بوده که امتیاز مربوط به هر گزینه در جدول زیر ارائه گردیده است:

گزینه	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملاً مخالفم
امتیاز	5	4	3	2	1

برای بدست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، مجموع امتیازات همه سوالات را با هم جمع کنید. این امتیاز دامنه ای از 35 تا 175 خواهد داشت. نمرات بالاتر نشان دهنده شکست های شناختی بالاتر در محیط کار خواهد بود و برعکس.

روایی و پایایی

در پژوهش حسن زاده رنگی (1389) جهت روایی محتوایی پرسشنامه 0/7 بدست آمد که بیانگر روایی مناسب این ابزار است.

همچنین پایایی پرسشنامه یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش اندازه‌گیری آلفای کرونباخ محاسبه شد. معمولاً دامنه ضریب اعتماد آلفای کرونباخ از صفر (0) به معنای عدم پایداری، تا مثبت یک (+1) به معنای پایایی کامل قرار می‌گیرد و هر چه مقدار بدست آمده به عدد مثبت یک نزدیکتر باشد قابلیت اعتماد پرسشنامه بیشتر می‌شود. آلفای کرونباخ برای پرسشنامه شکست های شناختی شغلی 0/96 بدست آمد که بیانگر پایایی عالی این ابزار است.

*****

منبع: حسن زاده رنگی، ن، الهیاری، ت، خسروی، ی، زائری، ف، صارمی، م، (1389)، طراحی پرسشنامه شکست های شناختی شغلی: تعیین روایی و قابلیت اعتماد ابزار، فصلنامه سلامت کار ایران، دوره 9؛ شماره 1.

*****